

بِسْمِ تَعَالَى

برنامه عملیاتی سلامت مادران

مرکز خدمات جامع سلامت روستایی طبسین

سال ۱۴۰۲

مقدمه

امروزه بهداشت و سلامتی مادران یک اولویت ملی در بسیاری از کشورهاست. دولت ها و جوامع بین المللی باید سلامت مادران را در بالاترین اولویت ها قرار دهند. نرخ مرگ و میر مادران یعنی شاخصی که نشانگر کیفیت زندگی زنان در سنین باروری است ، حاکی از تنوع و تفاوت شدید وضعیت اجتماعی ، اقتصادی در کشورهای مختلف و تغییرات ناشی از آن نظیر وضعیت سواد ، سطح فقر ، دسترسی به خدمات بهداشتی ، دسترسی به خدمات تخصصی و ... است.

اختلاف این شاخص ها در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه قابل توجه است بطوریکه میانگین آن در کشورهای در حال توسعه ۲۰۰ در صدهزار تولد زنده و در کشورهای توسعه یافته ۲۰ در صدهزار تولد زنده است.

از مهمترین برنامه های نظام سلامت ، سلامت مادران میباشد که در راستای حفظ و ارتقای سلامت مادران و پیشگیری از مرگ مادری طراحی شده است. همه کشورها در راستای عمل به تعهدات بین المللی خود و برای رسیدن به اهداف هزاره تلاش میکنند و یکی از این اهداف کاهش مرگ و میر مادران میباشد. همچنین ، کاهش مرگ و میر مادران شاخص توسعه میباشد و کمترین میزان مرگ مادر در کشورهای توسعه یافته رخ میدهد.

بنابراین جهت کاهش این عوارض و کمک به زنان باردار برای به پایان رساندن این مرحله نیاز به توجه و مراقبت خاص است که کارمندان بهداشتی در این امر بسیار دخیل هستند و ضروری است که ارائه دهندگان خدمات بهداشتی و درمانی با ارائه خدمات به موقع و با کیفیت پیش از بارداری، دوران بارداری ، حین و پس از زایمان و غربالگری بارداری های نیازمند مراقبت ویژه و ارجاع به موقع آنان در سطوح بالاتر در کاهش عوارض ناشی از بارداری و زایمان و در نتیجه کاهش مرگ و میر مادران که از اهداف اصلی توسعه هزاره بوده و از تعهدات کشور میباشد ، بکوشند.

هدف کلی برنامه سلامت مادران : ارتقاء سطح سلامت مادران و ترویج باروری سالم شناسایی به موقع مادران باردار

اهداف ویژه مراقبت مادران

- ارتقاء ، حفظ و نگهداری سلامت مادر در دوران بارداری
- تشخیص موارد نیازمند مراقبت ویژه و توجه بیش تر به آنها
- پیش بینی عوارض بارداری و پیشگیری از آنها
- برطرف کردن اضطراب و ترس همراه با زایمان
- کاهش میزان ابتلاء مادر و نوزاد به بیماریها
- کاهش میزان مرگ و میر مادران و نوزادان
- آماده سازی مادر برای شیردهی موفق

اهداف فوق با برنامه های زیرکه در واحدهای

خدمات بهداشتی مادر و کودک ارائه می شوند حاصل می گردد :

- معاینات پیش از بارداری

- معاینات دوران بارداری

- مراقبت های بعد از زایمان و انجام غربالگری روان و همسرآزاری در مراقبت های

بعد زایمان و دوران بارداری

- آموزش به زنان ۱۰-۵۴ ساله همسرآزار مبنی بر مراجعه به هنگام در صورت تاخیر

عادت ماهانه جهت شناسایی به موقع زنان باردار و تشکیل پرونده به موقع جهت

دریافت مراقبت ها و آموزش گروه هدف در مورد عدم پنهان کردن بارداری

- تشویق زنان ۱۰-۵۴ ساله همسرآزار جهت اقدام به بارداری با توجه به سیاست

افزایش جمعیت

- آموزش های رژیم غذایی ، بهداشت فردی ، جنسی .اهمیت بهداشت دهان و

دندان. عدم مصرف دخانیات الکل مواد . سفارش به پرهیز از عوامل خطرآز

دوران بارداری ، آموزش نشانه های هشدار دهنده در دوران بارداری که نیاز به مراجعه فوری دارد .

• آموزش در مورد بیماری هایی مانند فشارخون . دیابت . تیروئید . بیماری قلبی

.بیماری های اعصاب و روان . گوارشی و... و لزوم مراجعه به متخصص مربوطه

جهت کنترل و بررسی در دوران قبل و حین بارداری و پس از زایمان

• آموزش مراقبت از نوزادان و کودکان - ذکر علائم خطر نوزادی

• برگزاری کلاس های آمادگی برای زایمان از هفته ۲۰ بارداری به بعد

• حفاظت اختصاصی مادر و نوزاد از نظر کزاز و عوارض ناشی از RH منفی خون

مادر

• حفاظت مادران از نظر کم خونی فقر آهن به وسیله تجویز آهن و فولیک اسید

• توصیه به مصرف مولتی ویتامین و آهن در دوران بارداری تا ۳ ماه پس از زایمان

و مصرف ویتامین د ۱۰۰۰ در بارداری

آموزش علائم خطر مانند ابریزش - خونریزی . کاهش حرکات جنین . سردرد .

تاری دید . سرگیجه . درد سر دل . ورم دست پاها و صورت . تون

• حفاظت مادران از نظر کمبودهای غذایی و مسمومیت حاملگی ، سیفلیس و

عفونت های ادراری و واژینال

• آموزش روش صحیح شیردهی از هفته ۲۰ به بعد

توصیه اکید به زایمان در بیمارستان و آموزش به مادران جهت تماس با ۱۱۵ در

موارد اورژانسی و مواردی که دسترسی سریع به وسیله نقلیه ندارند و مواردی که

حتی فاقد بیمه و مدارک یا هزینه هستند.

تحلیل وضعیت موجود مرکز خدمات جامع سلامت روستایی طبسین

جدول اطلاعات جمعیتی مرکز طبسین

گروه هدف به تفکیک خانه های بهداشت	جمعیت تحت پوشش	زنان باردار
طبسین جمالزهی	۱۷۴۱	۵۰
چاهشند	۲۰۱۰	۴۰
بندان	۹۷۵	۲۴

جدول موالید زنده سال ۱۴۰۱

سه ماهه اول	سه ماهه دوم	سه ماهه سوم	سه ماهه چهارم	
۱۷	۱۱	۸	۷	طبسین جمالزهی
۱۱	۹	۹	۳	چاهشند
۴	۳	۶	۶	بندان
۳۲	۲۳	۲۳	۱۶	کل

جدول اطلاعات نیروی انسانی مرکز بهداشت

نیروهای ستادی	تسهیلات زایمانی	ماما			پزشک	بهورز ماما	ماما روستا		بهورز		خانه بهداشت	کاردان و کارشناس بهداشتی		مرکز سلامت
		پزشک خانواده	استخدام	طرحی			فعال	دوره دیده	مرد	زن		مرد	زن	
۰	۰	۱	۰		۱	۲	۱	۲	۱	۳	۳	۱	۰	طبسدین

اهم فعالیتهای پیش بینی شده و انجام شده در سال ۱۴۰۱

توضیحات	عدم اجرا	اجرا	عنوان فعالیت	ردیف
نداشتن گواهی کلاس های آموزشی آمادگی برای زایمان و عدم معرفی مسئولین جهت شرکت در این کلاسها	*		برگزاری کلاس های آمادگی برای زایمان	۱
		*	برگزاری کمپین بارداری های مراقبت ویژه	۲
		*	برگزاری کلاس های آموزشی در خصوص شیردهی	۳
		*	تشکیل کمیته مرگ نوزاد و مرده زایی	۴
	*		برگزاری آنلاین کلاس آمادگی برای زایمان	۵

		*	برگزاری جلسات آموزشی در خصوص بیماری کووید- ۱۹ در بارداری	۶
		*	برگزاری جلسات آموزشی در خصوص مراقبت های پیش از بارداری، حین بارداری و پس از زایمان	۷
		*	غربالگری و شناسایی مادران باردار مشکوک یا علامت دار	۸

بررسی وضعیت بازدیدهای انجام شده در سال ۱۴۰۱

با توجه به جمعیت روستاهای اصلی و بر اساس آخرین ورژن پزشک خانواده بازدید از هر کدام از خانه های بهداشت طبسین جمالزهی / چاهشند / بندان هفته ای یکبار و روستاهای اقماری آن ها ماهیانه یکبار و همچنین بازدید از روستاهای خط سیر شامل دوکوهانه و چاه ژاله ای هر ۳ ماه یکبار توسط پزشک و ماما و در صورت نیاز به پیگیری و مراقبت مادران باردار و زایمانی که نمی توانند حضوری جهت مراقبت مراجعه کنند به شکل پراکنده با یا بدون حضور پزشک انجام می شود.

مشکلات مشاهده شده در بازدیدها

- عدم مراجعه تعدادی از مادران باردار جهت انجام مراقبت به موقع بدلیل حضور نداشتن در روستا -
- تعدادی از مادران به صورت موقت مهاجرت به شهرستان یا استان های دیگر دارند .
- طولانی بودن مسیر روستاهای دوکوهانه و چاه ژاله ای و پراکندگی و بعد مسافت روستاهای اقماری خانه بهداشت چاهشند و عدم دسترسی تعدادی از مادران به وسیله نقلیه و در نتیجه مراجعه دیر هنگام جهت انجام مراقبت ها و آزمایشات

— افزایش بارداری های ناخواسته با توجه به جمع آوری اقلام پیشگیری و عدم توانایی تهیه از بخش

خصوصی

— عدم مراجعه مادران جهت مراقبت های پس از زایمان علی رغم تاکید فراوان در مراقبت های پایانی

دوران بارداری

— تاخیر در شناسایی برخی مادران باردار توسط بهورز که در اغلب موارد علت تاخیر پنهان کردن

بارداری مادر از اطرافیان و بهورز و حتی دادن اطلاعات غلط به بهورز مبنی بر باردار نبودن

مخصوصا در جمعیت خانه بهداشت طبسین جمالزهی

— عدم توزیع ویتامین د ۳ ۱۰۰۰ واحدی توسط بخش دولتی به مادران باردار

— قطعی و ضعیف بودن اینترنت خانه بهداشت بندان که به علت نقص اینترنت امکان مراقبت مادران

باردار به کندی صورت می گیرد و فرصتی جهت انجام مراقبت های پیش بارداری و میانسالی نمی

ماند .

— نبود آنتن دهی مناسب روستاهای منطقه چاه ژاله ای / تیم سیار و دغال و روستاهای اطراف و در

نتیجه عدم دسترسی به موقع به آن ها جهت انجام پیگیری هاهمچنین فاصله زیاد تا پایگاه

اورژانس که باعث تاخیر در رسیدن آمبولانس و زایمان در منزل یا بین راه میشود.

— عدم حضور مستمر متخصص زنان در بیمارستان و همچنین عدم وجود ساعت مشخص برای نوبت

دهی تلفنی برای متخصصین که باعث اختلال در روند ارجاع بیماران شده است.

شاخص درصد مادران نیازمند مراقبت ویژه

سه ماهه اول	سه ماهه دوم	سه ماهه سوم	سه ماهه چهارم	
۲۳	۲۷	۳۷	۳۰	تعداد بارداری های ثبت شده
۲	۷	۸	۶	مراقبت ویژه

۲۰	۲۱.۶	۲۵.۹	۸.۶	درصد
----	------	------	-----	------

شاخص درصد مادران غربال شده از نظر ایدز " با آزمایش الایزا "

سه ماهه اول	سه ماهه دوم	سه ماهه سوم	سه ماهه چهارم	
۲۳	۲۷	۳۷	۳۰	تعداد بارداری های ثبت شده
۲۳	۲۷	۳۷	۳۰	تعداد تست انجام شده
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	درصد

شاخص درصد تفسیر نتایج آزمایش های پیش از بارداری

سه ماهه اول	سه ماهه دوم	سه ماهه سوم	سه ماهه چهارم	
۱۱	۱۹	۴۲	۱۶۰	تعداد پرونده های پیش از بارداری

۱۸	۱۱	۹	۱۰	تعداد آزمایش های انجام شده
----	----	---	----	----------------------------

سال ۱۴۰۰ - طبسین	سال ۱۴۰۱ - طبسین	ردیف
۷۶.۱	۷۱.۰۲	مراقبت ۶ تا ۱۰ هفته
۸۵	۷۹	مراقبت ۱۶-۲۰
۸۶.۳	۸۶.۷۳	مراقبت ۲۴-۳۰
۸۱.۵	۸۲.۲	مراقبت ۳۱-۳۴
۷۴.۸	۷۲.۷	مراقبت ۳۵-۳۷
۴۵.۹	۴۰.۷	مراقبت ۳۸
۲۸.۰۸	۲۲.۶	مراقبت ۳۹
۱۸.۰۵	۷.۸	مراقبت ۴۰
۶.۷۶	۳۹.۷	مراقبت ۱-۳ روز پس از زایمان
۷۱.۵	۵۹.۴	مراقبت ۱۰-۱۵ روز پس از زایمان

۱۱.۲۵	۲۶.۱	۴۷.۳	۹۰.۹	درصد
-------	------	------	------	------

شاخص درصد ملاقات های بارداری از مراقبت اول تا مراقبت هشتم و پس از زایمان مقایسه سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۰

۸۱.۶	۶۳.۷	مراقبت ۳۰-۴۲ روز پس از زایمان
------	------	----------------------------------

شخص های مادران برگرفته از ریزج حیاتی سال ۱۴۰۱

کل مرکز	خ ب بنان	خ ب پاشند	خ ب طین جلازی	معاون خاص
۲۱.۱	۱۰۰	۲۷.۵	۱۰۰	بهداری خواسته
۰.۸۵	۰	۲.۵	۰	بهداری برکنار ریزی شده
۶۵.۶	۷۳.۶	۶۸.۷۵	۶۲.۷	زایمان طبیعی
۲۴.۲	۲۶.۲	۳.۱۲	۳۷.۲	زایمان سزارین
۰	۰	۰	۰	مرد زایی
۱۲.۱۲	۲۶.۲	۱۲.۵	۶.۹۷	وزن زیر ۲۵۰۰
۳.۰۳	۵.۲	۲.۱۲۵	۲.۲۲	زایمان زودرس
۹۸.۹	۱۰۰	۹۶.۸	۱۰۰	زایمان دیرپارمان
۰	۰	۰	۰	زایمان مین راهی
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	زایمان دوره دیده
۰	۰	۰	۰	زایمان چند جنین
۷۷.۷	۱۰۰	۵۰	۷۵	سقط زودرس
۲۲.۲۲	۰	۵۰	۲۵	سقط دیررس

تجزیه و تحلیل شاخص مراقبت های بارداری

❖ جلسات ماهیانه با بهورزان مکررا بر شناسایی به موقع مادران و پیگیری دقیق انجام مراقبت ها تاکید شده است اما متاسفانه بدلیل جمع آوری اقلام جلوگیری از بارداری و کاهش مراجعه مادران به خانه بهداشت شناسایی به موقع مادران باردار با مشکل مواجه گردیده است.

از ملاقات ششم تا هشتم بارداری هم که شاخص مراقبت ها کاهش یافته دلیل آن درصد نسبتا بالای سزارین می باشد تعدادی از مادران هم در ۳۸ هفته یا کمتر زایمان کردند و سایر مراقبت ها را انجام ندادند.

*یکی از دلایل نرسیدن شاخص مراقبت های بارداری ماما به حد انتظار و قابل قبول حجم کاری بالای ماما و برعهده داشتن نقش پرستار در مرکز میباشد که با وجود حجم بالای تزریقات در برخی مواقع فرصت پیگیری مادران وجود نداشته است.

*در خصوص مراقبت های بعد از زایمان علی رغم تاکید به مادران در هفته های آخر بارداری متاسفانه سهل انگاری توسط مادر و پیگیری توسط بهورز صورت میگیرد که باعث عدم مراجعه به موقع مادران می شود. البته تعدادی از مادران که در سایر شهرها زایمان میکنند معمولا تا مدت ها در روستا حضور ندارند.

❖ یک نکته ی مهم قابل ذکر در خصوص شاخص های گرفته شده از سامانه سیب این است که متاسفانه در زمان گرفتن شاخص مراقبت ها مشخص نیست برای کدام مادر مراقبت ماما و بهورز بطور مشترک ثبت شده یا برای کدام مادر مراقبتی ثبت نشده است. در نتیجه ممکن است مادری برای مراقبت فقط به بهورز یا فقط به ماما مراجعه کند (که اینطور هم بوده) و در واقع یک نوبت ویزیت برای او انجام شود اما در سامانه نشان داده نشود و فقط با چک کردن تک تک مادران بدست می آید که در مراکزی که تعداد مادران باردار آن زیاد است امکان پذیر نمی باشد.

► نقاط قوت:

► تعامل مناسب بین بخش بهداشت و درمان

وجود پروتکل کشوری استاندارد مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران

امکان دریافت مراقبت گروه هدف از هر دو بخش دولتی و خصوصی

ارایه سبد غذایی به مادران واجد شرایط

استفاده از رابطین جهت شناسایی و پیگیری افراد واجد شرایط

دادن مکمل اسید فولیک، آهن ، مولتی ویتامین

همکاری اورژانس ۱۱۵ جهت انتقال زائو به بیمارستان به همراه ماما

اجرای برنامه غربالگری ترومبوآمبولی درپیش از بارداری ، بارداری و پس از زایمان

انجام آزمایش تیروئید وهپاتیت و ایدز و نیز VDRL جهت کلیه زنان باردار

برگزاری کلاس های آموزشی ماهانه در مرکز و خانه های بهداشت

برگزاری ماهانه جلسات آموزشی برای بهورزان و برگزاری آزمون دوره ای جهت بازآموزی

انجام آزمایشات مرحله اول و دوم بارداری بصورت رایگان

▶ نقاط ضعف:

▶ آنتن دهی نامناسب در روستاهای منطقه دوکوهانه و چاه ژاله ای و منطقه دغال جهت پیگیری

مادران

▶ عدم شناسایی به موقع مادران باردار توسط بهورزان و عدم همکاری مادران با بهورزان و پنهان

کردن بارداری و از دست دادن نوبت های اول مراقبت

عدم مراجعه مادران جهت مراقبت های پس از زایمان علی رغم تاکید فراوان در مراقبت های پایانی دوران بارداری

عدم انجام آزمایش هموگلوبین A1C جهت مادران دیابتی در شهرستان و عدم مراجعه آنها به مرکز استان

بارداری ناخواسته و برنامه ریزی نشده ، عدم شناسایی بموقع و مراجعه دیرهنگام مادر باردار جهت تشکیل پرونده

عدم ارائه پسخوراند در موارد ارجاع از مراکز دولتی و خصوصی در برخی از موارد مخصوصا متخصصین زایل

عدم ارائه مکمل یدوفولیک و ویتامین دی ۱۰۰۰ واحدی به مادران

عدم حضور پرستار در مرکز جهت ارائه خدمات پرستاری با توجه به حجم بالای تزریقات و در مواردی پانسمان ها

عدم مراجعه به هنگام به مراکز درمانی و عدم رضایت به بستری و یا ترخیص با رضایت شخصی جهت کاهش مدت زمان بستری در مادرانی که فاقد بیمه مدارک یا هزینه لازم هستند.

فرصت ها :

اجرای طرح تحول نظام سلامت و حمایت از اقشار کم درآمد جامعه

انجام اقدامات لازم جهت تخصیص مدارک به جمعیت فاقد مدارک - رایگان کردن آزمایشات

ژنتیکی DNA

رایگان کردن آزمایشات پیش بارداری

ایجاد طرح ترمیم دندان ها در مادران

طرح رایگان شدن هزینه های مربوط به زایمان طبیعی و ممانعت از انجام سزارین های بدون دلیل

موجه پزشکی

استقبال خانم های باردار از مراقبت های دوران بارداری

تهدید ها :

- ▶ باورهای غلط مردم درباره زایمان طبیعی و سزارین
- ▶ عدم تعهد بخش خصوصی در مورد بسته های خدمتی بهداشتی

▶ **هدف کلی برنامه سلامت مادران :** ارتقاء سطح سلامت مادران و ترویج باروری سالم

▶ **اهداف اختصاصی**

▶ **—هدف اختصاصی ۱:** کاهش تعداد مرگ مادران باردار به صفر در جمعیت تحت

پوشش

► هدف اختصاصی ۲: کاهش عوارض ناشی از بارداری ، سقط و زایمان

هدف اختصاصی ۳: افزایش زایمان ایمن

	هدف کمی:
کاهش تعداد مرگ مادران باردار به صفر در جمعیت تحت پوشش	هدف اختصاصی ۱
ارتقای کمیت و کیفیت مراقبت های پیش از بارداری	استراتژی ۱
ارتقا. کمیت و کیفیت مراقبت های دوران بارداری	استراتژی ۲
ارتقا. کمیت و کیفیت مراقبت های دوران پس از زایمان	استراتژی ۳
بهبود کیفیت خدمات زایمانی خارج بیمارستانی	استراتژی ۴
کاهش عوارض ناشی از بارداری ، سقط و زایمان	هدف اختصاصی ۲
ساماندهی حاملگی های نیازمند مراقبت ویژه	استراتژی ۱
پیشگیری از زایمان زودرس	استراتژی ۲
افزایش زایمان ایمن	هدف اختصاصی ۳
ارتقا آگاهی مادران باردار	استراتژی ۱
برگزاری کلاس های آمادگی برای زایمان	استراتژی ۲

۱- کاهش تعداد مرگ مادران باردار به صفر در جمعیت تحت پوشش

برنامه ۱: ارتقای کمیت و کیفیت مراقبت های پیش از بارداری

ردیف	عنوان فعالیت	گروه هدف	مسئول اجرا	مکان اجرا	زمان اجرا
------	--------------	----------	------------	-----------	-----------

فصلی	مرکز - پایگاه - خانه بهداشت	پزشک - ماما	مراقبیت سلامت - رابطین بهداشتی - خانم های خواهان فرزند	برگزاری کلاس های آموزشی در خصوص اهمیت مراقبت پیش از بارداری	۱
در طول سال	مرکز - پایگاه - خانه بهداشت	مراقبین سلامت	خانم های خواهان فرزند	شناسایی خانم های خواهان فرزند در مرکز و آموزش و ارائه مراقبت به این گروه	۲
در طول سال	مرکز - پایگاه - خانه بهداشت	مسئول مرکز	مراقبین سلامت	نظارت و ارزشیابی برنامه	۳

برنامه ۲ و ۳: ارتقا. کمیت و کیفیت مراقبت های دوران بارداری و پس از زایمان

ردیف	عنوان فعالیت	گروه هدف	مسئول اجرا	مکان اجرا	زمان اجرا
۱	برگزاری کلاسهای آموزشی در خصوص اهمیت مراقبت های دوران بارداری و پس از زایمان و دستورالعمل های جدید برنامه	مراقبین سلامت، رابطین بهداشتی	مراقبین سلامت	مرکز/پایگاه/خانه بهداشت	در طول سال
۲	ارائه مراقبت ها طبق بوکلت ها و دستورالعمل های استاندارد موجود	مادران باردار تحت پوشش	مراقبین سلامت	مرکز/پایگاه/خانه بهداشت	در طول سال
۳	ثبت دقیق فرم ها و دفترچه مراقبت مادران	مادران باردار	مراقبین سلامت	مرکز/پایگاه/خانه	در طول سال

	بهداشت		تحت پوشش		
در طول سال	مرکز/پایگاه/خانه بهداشت	مراقبین سلامت	مادران باردار تحت پوشش	استفاده از مهر های ریسک بر روی فرم ارجاع مادران	۴
در طول سال	مرکز/پایگاه/خانه بهداشت	مراقبین سلامت	مادران باردار تحت پوشش	آموزش به مادران (علائم خطر دوران بارداری و پس از زایمان، اهمیت مراجعه به موقع پس از زایمان ، مصرف مکمل ها و (...)	۵
در طول سال	مرکز/پایگاه/خانه بهداشت	مراقبین سلامت	مادران باردار تحت پوشش	پیگیری فعال مادران باردار نیازمند مراقبت ویژه و در معرض خطر بر اساس کد درج شده در دفتر مراقبت ممتد مادران	۶
در طول سال	مرکز/پایگاه/خانه بهداشت	مراقبین سلامت	مادران باردار تحت پوشش	پیگیری مادران باردار در صورتی که در موعد مقرر جهت دریافت مراقبت مراجعه نکرده باشند.	۷
در طول سال	مرکز/پایگاه/خانه بهداشت	مراقبین سلامت	مادران باردار تحت پوشش	هماهنگی با ستاد جهت حمایت مالی از مادران باردار بی بضاعت	۸
در طول سال	مرکز/پایگاه/خانه بهداشت	مراقبین سلامت	مادران باردار پرخطر	اطلاع رسانی سریع به مرکز بهداشت شهرستان در هنگام مواجهه با مادر باردار نیازمند مراقبت ویژه به منظور هماهنگی با سطوح بالاتر (معاونت بهداشتی ، بیمارستان ها)	۹
در طول سال	مرکز/پایگاه/خانه بهداشت	مراقبین سلامت	مادران باردار و پس از زایمان	پیگیری مادران باردار و پس از زایمان نیازمند مراقبت ویژه بستری شده در بیمارستان ها پس از ترخیص	۱۰
فصلی	مرکز/پایگاه/خانه بهداشت	پزشک و ماما	مسئول مرکز	نظارت مسئول مرکز از نحوه ارائه خدمات سلامت مادران و تکمیل چک لیست	۱۱

برنامه ۴ : بهبود کیفیت خدمات زایمانی خارج بیمارستانی

ردیف	عنوان فعالیت	گروه هدف	مسئول اجرا	مکان اجرا	زمان اجرا
۱	آموزش به مادران باردار در خصوص خطرات وقوع زایمان در خارج از بیمارستان	مادران باردار	مراقبین سلامت	مراکز	در طول سال

در طول سال	مراکز	مراقبین سلامت	مادران باردار	هماهنگی با ستاد در خصوص پذیرش مادران باردار بی بضاعت به منظور پیشگیری از انجام زایمان در منزل	۲
------------	-------	---------------	---------------	---	---

۱- کاهش عوارض ناشی از بارداری ، سقط و زایمان

برنامه ۱: ساماندهی حاملگی های پرخطر

ردیف	عنوان فعالیت	گروه هدف	مسئول اجرا	مکان اجرا	زمان اجرا
۱	پیگیری مادران باردار و پس از زایمان نیازمند مراقبت ویژه بستری شده در بیمارستان ها پس از ترخیص	مادران باردار	مراقبین سلامت	مراکز	در طول سال
۲	شناسایی مادران باردار بی بضاعت و پیگیری مشکلات آنان	مادران باردار و پس از زایمان	مراقبین سلامت	مراکز	در طول سال

برنامه ۲: پیشگیری از زایمان زودرس

ردیف	عنوان فعالیت	گروه هدف	مسئول اجرا	مکان اجرا	زمان اجرا
۱	آموزش به مادران باردار در خصوص	مادران باردار	مراقبین سلامت	مرکز و خانه های	در طول سال

	بهداشت			عوامل موثر بر بروز زایمان زودرس	
در طول سال	مرکز و خانه های بهداشت	مراقبین سلامت	مادران باردار و خواهان فرزند	ارجاع مادران خواهان فرزند و مادر باردار جهت ویزیت دندانپزشکی به منظور کاهش عفونت های دهان و دندان در پیشگیری از زایمان زودرس	۲

– افزایش زایمان ایمن

ردیف	عنوان فعالیت	گروه هدف	مسئول اجرا	مکان اجرا	زمان اجرا
۱	اطلاع رسانی و تشویق مادران باردار به شرکت در کلاس ها از هفته ۲۰ بارداری	مادران باردار	مراقبین سلامت	مرکز و خانه های بهداشت	در طول سال
۲	اعلام اسامی مادران باردار به ستاد	مادران باردار	مراقبین سلامت	مرکز و خانه های بهداشت	در طول سال

جدول گانت برنامه مادران سال ۱۴۰۰

توضیحات عدم اجرا	عدم اجرا	اجرا تا اواخر	اجرا در زمان مقرر	زمان اجرا											سطوح اجرا	مسئول اجرا	ردیف		
				اسفند	بهمن	دی	آذر	آبان	مهر	شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت				فروردین	
																مرکز - خانه بهداشت	ماما - بهورز	بارداری های نیازمند مراقبت ویژه	۰.۱
																مرکز - خانه بهداشت	ماما	سلامت مادران (بهورزان)	۰.۲
																مرکز -	ماما	تجزیه و تحلیل	۰.۳

											خانه بهداشت		شاخص ها (بهورزان)	
											مرکز - خانه بهداشت	ماما	فشارخون در بارداری	۰۴
											مرکز - خانه بهداشت	ماما	آموز شیردهی، مصرف مکمل ها	۰۵
											مرکز - خانه بهداشت	ماما	دیابت بارداری	۰۶
											مرکز - خانه بهداشت	ماما	پیشگیری از ناهنجاری مادرزادی و غربالگری تیروئید	۰۷
											مرکز - خانه بهداشت	ماما	اهمیت پرونده پیش از بارداری	۰۸
											مرکز - خانه بهداشت	ماما - بهورز	شیوه زندگی و عوامل موثر بر ناباروری	۰۹
											مرکز - خانه بهداشت	ماما	باروری سالم	۰۱۰
											مرکز - خانه بهداشت	ماما - بهورز	پیشگیری از استرس و افسردگی در گروه های پرخطر	۰۱۱
											مرکز - خانه بهداشت	ماما	مراقبت دهان و دندان	۰۱۲
											مرکز - خانه بهداشت	ماما - بهورز	علائم خطر در بارداری و پس از زایمان	۰۱۳
											مرکز - خانه بهداشت	ماما - بهورز	مراقبت از نوزاد نارس و رتینوپاتی	۰۱۴
											مرکز - خانه بهداشت	ماما - بهورز	برگزاری جلسات آموزشی جهت	۰۱۵

